

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Lukáše Páchy a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D., a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci

žalobců: a) [REDACTED], narozený dne [REDACTED]
bytem v [REDACTED], [REDACTED]
b) nezletilá [REDACTED], narozená dne [REDACTED]
bytem [REDACTED]
oba zastoupeni advokátem JUDr. Vlastislavem Peřinou
sídlem Chrudim, Resselovo nám. 135

proti
žalované: [REDACTED], narozená dne [REDACTED]
bytem [REDACTED]
zastoupená advokátem JUDr. Martinem Týle
sídlem Pardubice, Škroupova 561

o náhradu nemajetkové újmy 25.000 Kč s příslušenstvím žalobci a) a 60.000 Kč s příslušenstvím žalobkyni b),
o odvolání účastníků proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 27.2.2020 č.j. 111 C 9/2018-129,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se ve vztahu mezi žalobcem [REDACTED] a žalovanou **mění** takto:

Žalovaná je povinna zaplatit žalobci [REDACTED] 10.000 Kč s 8,05% úrokem z prodlení jdoucím z částky 10.000 Kč ode dne 10.12.2017 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

Žaloba se v části, ve které se žalobce [REDAKCE] domáhal po žalované zaplacení dalších 15.000 Kč s 8,05% úrokem z prodlení jdoucím z této částky od 10.12.2017 do zaplacení, **zamítá**.

- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci [REDAKCE] náklady řízení před okresním soudem ve výši 37 501,40 Kč, to tři dnů od právní moci rozsudku, k rukám advokáta žalobce.
- III. Žalovaná je povinna nahradit České republice – Okresnímu soudu v Chrudimi náklady řízení státu ve výši 954,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaná je povinna nahradit žalobci [REDAKCE] náklady řízení před odvolacím soudem ve výši 12 841,60 Kč, to tři dnů od právní moci rozsudku, k rukám advokáta žalobce.

Odůvodnění:

1. Okresní soud svým rozsudkem uložil žalované zaplatit žalobci a/ náhradu nemajetkové újmy ve výši 2.500 Kč s 8,05 % ročním úrokem z prodlení jdoucím z této částky od 10.12.2017 do zaplacení (výrok I.1 rozsudku), jakož i žalobkyni b/ náhradu nemajetkové újmy ve výši 6.000 Kč s 8,05 % ročním úrokem z prodlení jdoucím z této částky za dobu od 10.12.2017 do zaplacení (výrok I.2 rozsudku), naopak zamítl žalobní požadavek žalobců o zaplacení částky 22.500 Kč s úroky z prodlení jdoucími z této částky od 10.12.2017 do zaplacení ve prospěch žalobce a/ a ohledně 54.000 Kč s úroky z prodlení jdoucími z této částky od 10.12.2017 do zaplacení ve prospěch žalobkyně b/ (výrok II. rozsudku). Žalované uložil nahradit žalobcům náklady řízení 75.003 Kč (výrok III.) a nahradit České republice – Okresnímu soudu v Chrudimi náklady řízení státu ve výši 1.909 Kč (výrok IV.).
2. Rozhodl tak žalobě žalobců ze dne 7.3.2018, kteří se po žalované domáhali náhrady nemajetkové újmy 25.000 Kč (žalobce a/), resp. 60.000 Kč (žalobkyně b/) se zákonným úrokem z prodlení s odůvodněním, že dne [REDAKCE] 2016 pes žalované, velký kavkazský ovčák, napadl malého psa jorkširského teriéra vlastněného žalobcem a/ a venčeného v tu chvíli žalobkyní b/ a její spolužačkou, který chvíli poté zemřel.
3. Žalobci tvrdili, že žalovaná neučinila opatření proti úniku psa, čímž se dopustila přestupku dle § 27 odst. 2 písm. f) zákona č. 246/1992 Sb.(ve znění účinném k datu [REDAKCE] 2016). Objektivně odpovídá za své protiprávní jednání dle § 2933 občanského zákoníku. Požadovaná újma je náhradou za způsobené duševní a fyzické útrapy. Žalobce a/ je kardiak, byl k psovi fixován a trávil s ním většinu volného času. S odchodem psíka se dodnes nevyrovnal. Po jeho smrti byl pod dohledem lékařů a potřeboval vyšší množství tisících léků. Těžce rovněž nesl přístup žalované, která se neomluvila a tvrzení žalobců napadala. Psychické útrapy žalobkyně b/ pak plynou ze způsobu útoku, ke kterému došlo na volném prostranství, ta byla přítomna celému incidentu, což mělo vliv na její psychiku s výrazně negativními důsledky – několikadenním pláčem, děsivými sny, křikem ze spaní, smutkem, také musela navštívit psychologku. Žalobkyně b/ rovněž neobdržela od žalované jakoukoliv omluvu, ta celou věc bagatelizovala (zejména při výslechu žalobkyně b/ v přestupkovém řízení). Stres u obou žalobců vyvolávají zprávy o pokračujícím vybíhání psa žalované na volné prostranství.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. V přestupkovém řízení jí nebyla uložena pokuta za napadení psa, nýbrž za to, že nezajistila psa proti úniku. Nezúčastnění svědci hovoří o tom, že incident způsobil německý ovčák s obojkem, který však pes žalované nikdy nenosil, plemena kavkazský a německý ovčák jsou vizuálně odlišná a nelze je zaměnit. Pes žalované nikdy po obci volně nepobíhal. Ze strany žalované, i v případě, že by bylo prokázáno usmrcení psa žalobců psem žalované, nešlo o hrubou nedbalost. Nelze přehlédnout, že pes žalobců nebyl na vodítku, tudíž na straně žalobců je nutné počítat se spoluzaviněním. Požadované zadostiučinění je nepřiměřené, adekvátní částkou by například byly náklady spojené s pořízením nového psa. Žalovaná pak uvedla, že pokud jde o úniky jejího psa, šlo o prvý případ, žalovaná ho tak nemohla předvídat, neboť únik byl způsobem závadou elektrické brány.

5. Žalobci pak doplnili, že ve skutkové větě pravomocného rozhodnutí správního orgánu o přestupku, kterým je soud vázán, je popis o tom, že pes žalované napadl a usmrtil psa žalobců. V řízení bylo prokázáno, že pes žalované utíká opakovaně. Skutečnost, že malý psík nebyl na vodítku, nebyla příčinou toho, že byl usmrčen.
6. Okresní soud po provedeném dokazování měl za prokazané, že Městský úřad v [REDAKCE] pravomocným rozhodnutím ze dne 20.10.2017, pod číslem jednací CR066684/2017-OŽP/ uznal žalovanou vinnou, že dne [REDAKCE] 2016 řádně nezajistila svého psa, kavkazského ovčáka jménem [REDAKCE], který otevřenými vraty vyběhl z uzavřeného pozemku na volné prostranství, kde pobíhal mimo vliv majitelky, a na veřejném prostranství napadl a usmrtil fenu jorkšírského teriéra [REDAKCE] jménem [REDAKCE], toto jednání kvalifikoval jako přestupek dle § 27 odst. 2 písm. f) zákona na ochranu zvířat, za což pravomocně žalované uložil pokutu ve výši 2.000 Kč. Právní moci nabylo rozhodnutí dne 14.11.2017, žalovaná dne 10.11.2017 sdělila v rámci svého vyjádření, že již uhradila vyměřenou pokutu, avšak uvedla, že nesouhlasí s tím, že by její pes [REDAKCE] zakousl psa [REDAKCE], kdy věc nebyla policií řádně vyšetřena.
7. Usmrcení psa [REDAKCE] potvrdila [REDAKCE] v lékařské zprávě ze dne [REDAKCE] 2016, na těle mrtvého psa nejsou zjevné otevřené rány, ovšem z rentgenu plyne mimo jiné susp. fraktura krční páteře a kaudálních žeber. Zemřelý pes [REDAKCE] byl Yorkshire Terrier, narozený dne 25.7.2010, kdy jeho majitelem byl od 15.8.2010 žalobce, což bylo prokázáno průkazem psa. V souvislosti s pojistnou událostí - úmrtím psa [REDAKCE], pojišťovna vyplatila 14.720 Kč (jako obvyklou cenu usmrceného psa), po odečtení spoluúčasti žalované bylo žalobci a/ zapláceno 9.720 Kč.
8. K vlastnímu napadení byli slyšeni svědci [REDAKCE], jeho [REDAKCE] [REDAKCE] (oba blízcí sousedé žalované), [REDAKCE], který spolu s žalobkyní b/ venčila psa a žalobkyně b/. Naopak další svědci - sousedé účastníků vlastní incident neviděli, což se týká [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]. Dále byl slyšen [REDAKCE] žalobkyně b/ [REDAKCE], rovněž žalovaná a žalobce a/.
9. K psychickému stavu žalobkyně b/ po úmrtí psa byla předložena zpráva [REDAKCE], potvrzující, že žalobkyně b/ po události několik dnů plakala, měla děsivé sny, v nichž bojovala s vlky, křičela ze spaní a trpěla dva měsíce smutkem a stavy pláče.
10. Okresní soud prvotně řešil otázku, zda to byl pes žalované, který způsobil úmrtí psa žalobců při prokázaném napadení psa žalobce a/ dne [REDAKCE] 2016.
11. Dle § 135 odst. 1 občanského soudního řádu posuzoval vázanost správním rozhodnutím – rozhodnutím o přestupku, kdy žalovaná byla pravomocně shledána vinnou přestupkem spočívajícím v neučinění opatření proti úniku zvířat. Nebylo možné přehlédnout, že ve skutkové větě správní orgán uvedl, že pes žalované napadl a usmrtil psa žalobce a/, ovšem z hlediska dokazování bylo pro správní orgán stěžejní, zda žalovaná učinila (či nečinila) opatření proti úniku svého psa.
12. Nyní však soud primárně řešil otázku, zda pes žalované skutečně napadl a usmrtil psa žalobců. Okresní soud uzavřel, že jediné přítomné celému incidentu byly dvě dívky – žalobkyně b/ a její kamarádka svědkyně [REDAKCE]. Svědek [REDAKCE] v soudním řízení vypověděl, že incident neviděl. Jeho předcházející čestná prohlášení o opaku jsou tak irelevantní. Žalovaná se dovolávala svědecké výpovědi [REDAKCE] o tom, že útočící pes měl stříbrný stahovací obojek, který podle prohlášení žalované její pes nikdy neměl. Svědek [REDAKCE] slyšel křik obou dívek, dorazil na místo a viděl onoho třetího psa, který pak někam odběhl a na místo až poté naopak přiběhl pes žalované. Onen třetí pes měl být vlčák, avšak [REDAKCE] při výpovědi jako vlčáka označil psa žalované. Obdobně se v plemenech psů dle vlastního prohlášení nevyzná svědek [REDAKCE]. Skutkovou verzi o tom, že útočící pes měl stříbrný stahovací obojek,

neshledal okresní soud za dostatečně spolehlivou proto, aby bylo možné za prokázanou označit skutkovou verzi žalované, že útok způsobil třetí pes, o němž kromě svědka [REDACTED], nikdo nic dalšího nevypověděl, a kterého nikdo další před tím ani potom, dle skutkových zjištění soudu, neviděl. Okresní soud měl tak za prokázané, a to zejména svědeckou výpovědí svědkyně [REDACTED], účastnickou výpovědí žalobkyně b/ a i dle svědeckých výpovědí [REDACTED] a [REDACTED], že původcem útoku a usmrcení psa žalobců byl pes žalované.

13. Zároveň měl za prokázané, že pes žalované unikl více než jednou (z výpovědi [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]). Žalovaná nechala volně pobíhat psa po zahradě svého domu, byla tak povinná zjišťovat, zda je vstupní brána zcela dovřena. Pokud takto nejednala a spoléhala, že brána se opravdu zcela zavře, přistupovala k plnění své důležité povinnosti – zabránit úniku psa - s lehkomyšlností. Na tom se ničeho nezměnilo ani v průběhu projednávání věci. Po projednáváním incidentu uniká i její další pes. Rovněž měl okresní soud za prokázanou citovou vazbu žalobců k zemřelému psíkovi, tuto ztrátu žalobci pocítují jako osobní neštěstí.
14. Z žádného provedeného důkazu pak nevyplývá, že pes žalobců by měl podíl na vzniku rozhodné události, okresní soud tedy nepočítal se spoluzaviněním žalobců, jak namítala žalovaná.
15. Zabýval se následně peněžní výší zadostiučinění.
16. Okresní soud se bránil mechanickému poměřování požadavku žalobců s obecnou cenou psa 14.720 Kč, avšak podotkl, že obvyklá cena psa se nepohybuje v řádu desítek tisíc Kč, nýbrž v rádech jednotek tisíc Kč. Přihlédnutí k intenzitě vztahu žalobců k psíčkovi, k věku psíčka, k věku žalobců, ke skutečnosti, že žalovaná jim jako satisfakci neposkytla omluvu, a to ani v průběhu soudního řízení, měl okresní soud za to, že je namístě uvažovat o nemajetkové újmě v rádech jednotek tisíc Kč. Tyto částky 6.000 a 2.500 Kč považoval za částky splňující relativně obecné zákonné kritérium, sloužící ke kompenzaci pocitu osobního neštěstí žalobců, ze ztráty psíka považovaného za člena rodiny, jakož i ze šoku žalobkyně b/ a jeho následných dozvuků, které byly způsobeny usmrcením psa, jemuž musela přihlížet. Tyto částky při majetkových poměrech žalované umožňují úhradu.
17. Dle § 142 odst. 2 občanského soudního řádu pak rozhodl o náhradě nákladů řízení a přiznal žalobcům účelně vynaložené náklady řízení, neúspěšné žalované pak uložil povinnost nahradit státu náklady řízení dle § 148 odst. 1 o.s.ř.
18. Proti uvedenému rozsudku podali žalobci i žalovaná odvolání.
19. Žalobci nesouhlasili s výrokem II. rozsudku okresního soudu, připomínají, že žalobní žádání se týká náhrady újmy, která žalobce postihla, zejména jejich psychické újmy, kdy žalobci a/ odešel téměř člen rodiny, který mu přinášel radost a se kterým žil společně, to agresivním útokem vlčáka, který psíka zakousl. U žalobkyně b/ je nutno připomenout, že měla psíka v péči, neubránila ho před útokem psa žalované, byla z toho v šoku a projevíly se u ní posttraumatické příznaky. Žalobní požadavek je žalovaná schopna uhradit v celém rozsahu, o tom svědčí její splátky hypotéky v rádech desítek tisíc Kč měsíčně. Domáhají se změny napadeného rozhodnutí tak, že žalobě bude v celém rozsahu vyhověno.
20. Naopak žalovaná navrhovala změnu napadeného rozsudku tak, že žaloba bude v celém rozsahu zamítnuta. Namítá, že u žalobkyně b/ není splněna podmínka pro rozhodnutí soudu dle § 898 občanského zákoníku zákona č. 189/2012 Sb., neboť rodiče k podání žaloby potřebují v dané věci souhlas soudu, nejde o běžnou záležitost. Ten dán nebyl. V tomto směru je navrhováno zrušení rozhodnutí a zastavení řízení ve vztahu mezi žalobkyní b/ a žalovanou. Připomíná, že okresní soud nezkoumal, zda rozhodnutí Městského úřadu v [REDACTED] o přestupku ze dne 20.10.2017 je pravomocné a vykonatelné. Žalovaná se bránila s tím, že v odvolací lhůtě sice zaplatila pokutu, ovšem podala i odvolání. Předmětný přípis takto výslovně označen nebyl, ovšem dle jeho obsahu jde o nesouhlas s rozhodnutím Městského úřadu v [REDACTED]. Přitom toto odvolání žalovaná následně doplnila dne 19.1.2019. O tomto odvolání nebylo doposud

rozhodnuto, nelze tedy z rozhodnutí Městského úřadu v [REDAKCE] vycházet. Rozhodnutí Městského úřadu v [REDAKCE] neoznačuje místo spáchání přestupku, soud ani Městský úřad [REDAKCE] nezkoumal spoluzavinění na straně žalobců, porušení prevenční povinnosti dle § 2900 občanského zákoníku, to proto, že na území obce [REDAKCE] byla účinná obecně závazná vyhláška obce č. 3/2006, kterou se stanoví pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství. Osoba ovládající psa musí psa vést na vodítku, případně ho trvale vést za obojek, což se nestalo. Žalobkyně b/ tak při venčení psa porušila prevenční povinnost. Přitom žalovaná má za to, že pokud by byl pes na vodítku, k útoku ze strany většího psa by nedošlo. Nelze uzavírat, že to byl pes žalované, který zaútočil na psa žalobkyně. Ve výsledku totiž tato verze je potvrzena pouze samotnou žalobkyní b/ a její kamarádkou. Připomíná závěry rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.3.2019, sp. zn. 25 Cdo 972/2018, který rozhodoval za obdobných skutkových okolností a nedovodil hrubou nedbalost vlastníka útočícího psa. To s vědomím o náhodné poruše zavírání brány a prvním úniku psa žalované z jejího pozemku dne [REDAKCE] 2016. Nesouhlasí ani s výší náhrady nákladů řízení. Základem pro výpočet odměny advokáta měla být přisouzená částka.

21. O nároku žalobkyně [REDAKCE] vůči žalované bylo již rozhodnuto v rámci odvolacího řízení usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 17.9.2020, č. j. 23 Co 187/2020-162, ve vztahu mezi žalobkyní b/- nezletilou [REDAKCE] – a žalovanou došlo ke zrušení rozsudku okresního soudu a vrácení okresnímu soudu k dalšímu řízení.
22. Důvody pro zrušení rozsudku okresního soudu ve vztahu k žalobkyni [REDAKCE] se však netýkají samostatně uplatněného nároku [REDAKCE] (§ 91 odst1 o.s.ř.), proto k projednání odvolání účastníků o tomto nároku bylo nařízeno odvolacím soudem jednání a odvolací soud v rámci projednání odvolání dospěl ve vztahu mezi žalobcem, [REDAKCE] [REDAKCE], a žalovanou k následujícím závěrům.
23. Žalobce se v tomto soudním řízení domáhá náhrady nemajetkové újmy dle ustanovení § 2971 občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb., dále i o.z. Tvrdí, že byl vlastníkem psa, který byl zabit psem ve vlastnictví žalované. To za okolností, které odůvodňují požadavek žalobců na náhradu nemajetkové újmy dle tohoto zákonného ustanovení.
24. Primárním předpokladem úspěchu žalobce v tomto soudním řízení tak bylo prokázání skutkového tvrzení o tom, že pes žalované byl tím psem, který způsobil smrt psa žalobce. Okresní soud měl po provedeném dokazování toto tvrzení za prokázané, učinil takovýto skutkový závěr a odvolací soud jeho náhled sdílí. Tato skutková verze je primárně potvrzena výpovědí žalobkyně b), [REDAKCE], která byla spolu se svojí kamarádkou, svědkyní [REDAKCE], jako jediná přítomna napadení psa žalobce. Pohyb svého psa po ulici nevyloučila ani žalovaná.
25. Pokud pak jde o zpochybnění toho, že to byl pes žalované, kdo způsobil úmrtí psa žalobce s tím, že příčinou tohoto úmrtí měl být jiný pes, německý ovčák s obojkem, který pes žalované nikdy neměl, bylo argumentováno výpovědí [REDAKCE] a jeho [REDAKCE], [REDAKCE]. [REDAKCE] však, shodně jako jeho [REDAKCE], předmětnou událost neviděl, [REDAKCE] v tomto směru popřel svá předcházející vyjádření pro účely přestupkového řízení. [REDAKCE] pak za jiného psa označil psa plemene ovčák, ovšem toho identifikoval i jako psa žalované. Rovněž [REDAKCE] uvedl, že se v plemenech psů nevyzná a nevyloučili tak, že útočícím psem byl pes žalované. Stahovací obojek není znakem, který by potvrdil, že útočil jiný pes než pes žalované.
26. Okresní soud pak přesvědčivě odůvodnil, že výpověď žalobkyně b) a svědkyně [REDAKCE] jako přímých účastnic předmětné události působí věrohodně, přesvědčivě, oproti tomu výpovědi [REDAKCE] a [REDAKCE] nebyly takového charakteru, aby vyvrátily skutkovou verzi žalobců.

27. I bez toho aniž by bylo vycházeno ze závaznosti rozhodnutí správního orgánu dle § 135 odst. 1 o.s.ř., tak okresní soud z důkazů provedeným přímo před okresním soudem přesvědčivě a v souladu s ustanovením § 132 občanského soudního řádu odůvodnil svůj skutkový závěr o tom, že to byl pes žalované, který napadl psa žalobce a způsobil jeho úmrtí.
28. V tomto směru odvolací soud odkazuje na odůvodnění rozhodnutí okresního soudu a vzhledem k tomu, že nezjistil ničeho o porušení procesních pravidel při provádění důkazů, okresní soud vycházel ze skutkových zjištění, jejich rozpory logickým způsobem vyhodnotil a učinil skutkový závěr v souladu se shora uvedenými procesními pravidly, i odvolací soud pro účely dalšího rozhodnutí vychází z toho, že pes žalobce byl napaden psem žalované na veřejném prostranství – ulici a toto napadení způsobilo smrt psa žalobce.
29. Potom platí dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 972/2018, ze dne 28.3.2019, že přestože vlastník je povinen hradit újmu způsobenou jeho zvířetem bez ohledu na protiprávnost a zavinění, musí žalobce požadující náhradu nemajetkové újmy spočívající v jinak neodčinitelném osobním neštěstí dle § 2971 o.z. tvrdit a prokázat, že újma byla způsobena protiprávním činem, např. tím, že žalovaný vlastník při zacházení se psem porušil z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášť zavrženíhodné.
30. Vzhledem k tomu, že judikatura k těmto sporům není četná, lze zmínit další závěr Nejvyššího soudu o tom, že za osobní neštěstí, které je podmínkou pro přiznání náhrady za nemajetkovou újmu dle § 2971 o.z., nelze považovat situaci, kdy chovatel psa poškozeného na zdraví jiným psem ztratil možnost zúčastňovat se s ním závodů a výstav, avšak svého psího společníka neztratil a nadále s ním žije, chodí na procházky i na cvičiště, i když již jen pro zábavu.
31. S ohledem na tvrzení žalobců v tomto soudním sporu tedy odvolací soud, obdobně jako okresní soud, posuzoval, zda je žaloba důvodná i z pozice toho, že pes žalované napadl psa žalobce na veřejném prostranství, na ulici nad domem, a tedy zda v dané věci lze takovýto stav vnímat jako hrubou nedbalost ze strany žalované. V tomto směru bylo poskytnuto tvrzení, že pes žalované opakovaně i před předmětnou událostí z oploceného pozemku žalované unikal a procházel se volně po ulici.
32. Okresní soud měl za prokázané, že k této situaci před předmětnou událostí docházelo a odůvodnil i jak k tomuto závěru dospěl, kdy lze odkázat na odůvodnění rozhodnutí okresního soudu a například výpověď kamarádky žalované, [REDAKCE]. Sama žalovaná pak potvrdila, že měla problémy s dovíráním brány, což musela následně řešit i specializovaná firma, k čemuž doložila fakturu. Odvolací soud tudíž shodně s okresním soudem při hodnocení podmínek naplnění pro přiznání nároku dle § 2971 o.z. vychází ze skutkového závěru o opakovaném pobíhání psa žalované po ulici.
33. Shledal tak, že žalovaná opomněla učinit taková opatření, aby nemohlo dojít k úniku jejího psa na veřejné prostranství, jde tak o zanedbání potřebného dozoru nad zvířetem, a tedy protiprávní jednání. Za porušení důležité povinnosti lze totiž považovat i umožnění úniku psa na veřejné prostranství, neboť při něm hrozí napadení jiného psa, ale i lidí, včetně dětí, jejichž obrana proti útoku psa je prakticky vyloučena. Lze tedy souhlasit s názorem okresního soudu o tom, že žalovaná porušila nezajištěním vstupní branky své zahrady, v níž držela psa, důležitou právní povinnost. Pokud jde o hodnocení toho, zda tímto žalovaná jednala hrubě nedbale, lze vycházet z toho, že hrubá nedbalost je nedbalostí nejvyšší intenzity, jež svědčí o lehkomyšlném přístupu škůdce k plnění svých povinností, kdy je zanedbán požadavek náležité opatrnosti takovým způsobem, že to svědčí o zřejmé bezohlednosti škůdce k zájmům jiných osob (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17.12.2014, sp. zn. 23 Cdo 2702/2012, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a soudních stanovisek pod R 59/2015). Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 972/2018 uzavřel, že intenzity hrubé nedbalosti nedosahuje prvotní únik psa. Na druhou stranu vymezil, kdy by se o hrubou nedbalost mohlo jednat, například

pokud by bylo prokázáno opakované porušení (jak se ostatně stalo v tomto případě), nebo že by zahrada nebyla proti útěku psa zajištěna vůbec, případně, že by docházelo k projevům a chování psa velmi nebezpečnému pro okolí a že by žalovaná přistupovala k plnění své povinnosti lehkomyšlně.

34. Odvolací soud ve shodě s názorem okresního soudu má tak za to, že pokud žalovaná nepřikročila ke změně zabezpečení relativně velkého, výrazného psa, který zjevně způsobuje obavy, a již před předmětnou událostí došlo k opakovanému pobíhání psa na veřejném prostranství, naplňuje toto jednání požadavek hrubé nedbalosti předpokládaný v ustanovení § 2971 občanského zákoníku.
35. Připomíná, že nebylo poskytnuto žádné konkrétní tvrzení o formě spoluzavinění žalobců při úmrtí psíka. I případný pohyb psa žalobce bez vodítka, byť by to bylo v rozporu s vyhláškou obce, totiž není v žádné příčinné souvislosti s úmrtím tohoto psíka a vznikem újmy žalobců, kdy z ničeho nevyplývá, že by se pes žalobce na skutkovém ději vedoucím k jeho úmrtí podílel.
36. Není také sporu o tom, že žalobce pocíťoval vzniklou škodu – úmrtí jeho psa - jako osobní neštěstí. V tomto směru lze odkázat na odůvodnění rozhodnutí okresního soudu, účastnickou výpověď žalobce, jak je zrekapitulována v bodě 22 odůvodnění okresního soudu.
37. Při stanovení výše nemajetkové újmy odlišuje odvolací soud obvyklou cenu zemřelého psa, která byla odškodněna, není předmětem tohoto soudního řízení, a náhradu nemajetkové újmy dle § 2971 občanského zákoníku.
38. Při jejím stanovení vychází z toho, že jde o náhradu nemajetkové újmy za úmrtí zvířete, které jeho majitel považuje za osobní neštěstí, a která by se měla vždy razantně odlišovat od obdobných nároků poškozených osob při úmrtí člověka. To jak při vyčíslení nároků jednotlivých poškozených, nýbrž i v součtu těchto nároků, při jejich uplatnění více osobami.
39. Dále obecně vychází z toho, že skutkové okolnosti mnoha obdobných případů povedou k závěru o tom, že odpovídající náhradou nemajetkové újmy může být omluva a upřímně projevená lítost škůdce (jako jiné odčinění osobního neštěstí poškozeného dle § 2971 o.z.). K tomuto však v této věci nemohlo být přihlíženo, neboť ze strany žalované k ničemu takovému nedošlo, je tedy nutné nahrazovat nemajetkovou újmu v penězích.
40. Vždy je nutné následky u toho konkrétního z žalobců posuzovat samostatně a přihlídnout k tomu, z jakých důvodů úmrtí psa pocíťuje jako osobní neštěstí a jaké následky mu tato skutečnost způsobila.
41. Rozlišovacím kritériem pro nároky žalobců v dané věci je to, zda ten který z žalobců byl samotnému incidentu přítomen či nikoliv, rozdíl v jejich věku a zkušenostech, a tedy předpoklad jiné schopnosti vyrovnat se s úmrtím (a způsobem úmrtí) psíka. Tato kritéria vedou k závěru o tom, že je namístě přiznat žalobci nižší částku než žalobkyni b/. Žalobce totiž nebyl samotnému usmrcení psíka přítomen, není případné nijak zpochybňovat vnímání osobního neštěstí žalobce při ztrátě jeho psíka, dlouhodobě žijícího v jeho domácnosti, avšak žalobce s ohledem na své životní zkušenosti by měl být obecně lépe schopen se s touto situací vyrovnat, což pro tuto věc z provedeného dokazování i vplynulo.
42. Částka 2500 Kč se však odvolacímu soudu jeví jako nízká.
43. Jde o částku minimální, která dle názoru odvolacího soudu nemůže odčinit pocit smutku ze ztráty oblíbeného zvířete, spojený s absencí omluvy či jiného projevu lítosti na straně žalované, s nutností žalobců domáhat se svých práv u soudu.
44. Ani poměry žalované – vlastnice novějšího rodinného domu – nejsou důvodem pro přiznání této nižší částky.

45. Odvolací soud jako výslednici těchto úvah shledal za přiměřenou částku 10 000 Kč ve prospěch žalobce, to s úroky z prodlení dle § 1970 o.z., ode dne 10.12.2017, kdy již byla žalovaná v prodlení se zaplacením této částky s ohledem na výzvu žalobce k zaplacení.
46. Tato částka odpovídá možnostem žalované a, dle přesvědčení odvolacího soudu, odráží skutkové a právní okolnosti tohoto případu, jak jsou popsány v předcházejících odstavcích odůvodnění rozsudku. Je ve výši, kterou již lze považovat za výši odčínující nemajetkovou újmu.
47. Z těchto důvodů přistoupil odvolací soud ke změně rozsudku okresního soudu dle § 220 odst.1, písm.a/ o.s.ř., to však pouze ve vztahu mezi žalobcem [REDAKCE] a žalovanou.
48. Pro změnu rozsudku okresního soudu nově rozhodl o náhradě nákladů řízení před okresním soudem (opět pouze za řízení ve sporu mezi žalobcem [REDAKCE] a žalovanou). Zde shodně jako okresní soud rozhodl o povinnosti žalované nahradit žalobci náklady řízení ve výši 37 501,40 Kč, kdy pro stručnost odvolací soud odkazuje na odůvodnění rozsudku okresního soudu v bodě 43.
49. Za tarifní hodnotu okresní soud správně považoval částku 50 000 Kč dle § 9 odst.4, písm.a/ vyhlášky č. 177/1996 Sb.(advokátní tarif). Na podporu této argumentace lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013.
50. Právo žalobce na plnou náhradu účelně vynaložených nákladů řízení (před okresním i odvolacím soudem) dle § 142 odst.1 o.s.ř., byť mu nebylo v této věci přiznáno celé požadované plnění, lze odůvodnit odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR spisové značky 30 Cdo 2707/2013.
51. Se stejnou argumentací je tak žalovaná povinna hradit jednu polovinu nákladů řízení státu (dle § 148 odst.1 o.s.ř.), v daném případě částku 954,50 Kč. O druhé polovině těchto nákladů řízení bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí ve sporu mezi žalobkyní b/ a žalovanou.
52. Za odvolací řízení náleží žalobci a/ náhrada nákladů řízení dle stejných zákonných ustanovení, ve spojení s ustanovením § 224 odst. 1 o.s.ř., to v celkové výši 12 841,60 Kč.
53. Sestává z odměny za zastoupení advokátem za dva úkony právní pomoci – sepis odvolání a vyjádření, ještě při zastoupení dvou osob, tedy po 2480 Kč, a za jeden úkon – účast u jednání odvolacího soudu již při zastoupení pouze žalobce b/ - po 3100 Kč dle § 7 a § 9 odst.4, písm.a/ advokátního tarifu, k tomu paušální náhrada hotových výdajů 3 x 300 Kč dle § 13 odst.3 advokátního tarifu, to vše povýšené o 21% DPH a poměrnou část soudního poplatku z odvolání – 2000 Kč.
54. Lhůta k zaplacení je stanovena dle § 160 odst.1 o.s.ř. Náklady řízení se žalobci hradí k rukám jeho advokáta dle § 149 odst.1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomu rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku lze za podmínek uvedených v § 237 občanského soudního řádu podat dovolání prostřednictvím Okresního soudu v Chrudimi k Nejvyššímu soudu ČR se sídlem v Brně, to do dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku.

Pardubice 3. prosince 2020

Mgr. Lukáš Pácha v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].